

Dalmát képeslapok

4. rész – Sutivan

A főutca

Évszázadok kapui. Melyik a szebb?

Óvárosi „utca”

Boccaccio 2010

Sutivan Brač sziget fővárosától, Supetar-tól 6 km-re fekszik a sziget észak-nyugati partján; épp’ olyan, mint a többi dalmát kisváros. A nyári időszakban az egyébként csendes település lakosainak száma többszörösére duzzad, de azért csendes marad. Mint minden horvátországi nyaralóhelyen, itt is vannak magyarok, sőt magyar ingatlanulajdonosok, az utóbbiak elsősorban Szegedről.

Négy kijelölt szabad strandja kavicsos, ill. sziklás, Vize kellemesen friss, könnyű benne az úszás, a felszínen maradás. A partközélemben gyerekek is biztonságosan fürödhetnek, az úszni tudóknak tágas tereket biztosítanak a kordonok. Kikötője csak kishajókat fogad: ladikok, jachtok, halászcsonakok és halászhajók horgonyoznak vagy éppen kifutnak a nyílt vízre.

Óvárosa mintapéldája annak, hogyan lehet élehetősen megőrizni a középkort: öt-hat évszázados falak közt élnek itt családok. Másfél-két méter „széles” utcácskák vezetnek a legváratlanabb kanyarulatokkal hol egy ház udvarába, hol egy másik sikátorba, vagy éppen egy váratlanul „tágas”, úgy három méter széles utcába. Itt minden házfal, kerítés faragatlan kövekből épült, a bejáratok őrzik az egykori építő mesterek keze nyomát.

A házak ajtóit, ablakait a több évszázada beépített, eredeti faragott kövek koszorúzzák. Az ablakokat olykor eredeti, olykor az eredetit utánzó fatáblák fedik. A tulajdonosok az est hűvösében kitarják, a tűző napban bezárják; mintha Boccaccio világa elevedne meg, a sétáló turista hirtelen a középkorban érezheti magát. A házak persze belül komfortosak, a parányi udvarokon, kertekben, erkélyeken számunkra egzotikus, ott természetes növények pompáznak.

Minden település egy-egy oázis a kő-tengerben. A leanderek itt – akár vadon is – fává nőnek, lombjuk egyetlen virágtenger; a nálunk dédelgetett agávék a bozótban is facemete nagyságú virágot növelnek. A kertekben a nálunk ismeretlen bougenvilleák pompáznak, a nagyobb kertekben, az utcákon pálmák; érik a füge, a citrom és a narancs. Egy-egy foghíjtelken, a kerítés tetején vadon nő és virágozik a kaktusz, terem az olajfa. Minden talpalatnyi helyet kihasználnak a tulajdonosok, olykor még az autók számára is kialakítanak egy-egy lugast.

Az óvárostól nyugatra egy másik Sutiván található: többszintes apartmanházak, nyaralók épülnek viharos gyorsasággal. Szóra sem érdemesek, a világ bármely pontján megtalálhatók.

